

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215010021
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2215010021.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Jozefa Piknu a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci obžalovaného Y. N., nar. XX.X.XXXX v O. N., pre pokračovací zločin vydierania podľa § 189 odsek 1 Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 30. septembra 2019, č. k. 1T/5/2015-422, na verejnom zasadnutí konanom 24. novembra v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 3 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný: Y. N. narodený XX.X.XXXX v O. N., trvale bytom I. S., H. XXX/XXX, okres Dunajská Streda, adresa na doručovanie I. S., sídl. M. U. č. XXXX/XX, okres Dunajská Streda

odsudzuje

podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona za použitia § 39 ods. 1, § 41 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa mu výkon trestu podmiennečne odkladá a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona sa mu určuje skúšobná doba na 1 (jeden) rok.

odôvodnenie:

Okresný súd Dunajská Streda (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 30. septembra 2019, č. k. 1T/5/2015-422, uznal obžalovaného Y. N. (ďalej len obžalovaný) za vinného v bodoch 1/ a 2/ výroku z pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1 Trestného zákona a v bode 3/ výroku z prečinu úžery podľa § 235 odsek 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v bode 1/

v časovom intervale odo dňa 16. augusta 2008 do dňa 9. septembra 2008 na adrese svojho trvalého bydliska vo I. S., H. č. XXX/XXX, okres Dunajská Streda všade tam, kde sa v uvedenom období zdržiaval vyhrážal sa S. P. tým, že potom ako zavolať menovanému na jeho mobilný telefón s telefónnym číslom XXXX XXX XXX uviedol mu, že v prípade, ak mu nezaplatí sumu vo výške 3.319,39 eur (100.000,- Sk), tak ho zlikviduje, v dôsledku čoho S. P. sa obáva o svoj život a zdravie,

v bode 2/

presne nezisteného času dňa 9. septembra 2008, na presne nezistenej adrese vo I. S., okres Dunajská Streda, v miestnom pohostinstve zv. Moscow, pristúpil k S. P. a uviedol mu, že v prípade, ak mu nedá sumu vo výške 3.319,39 eur (100.000,- Sk), tak ho znemožní a zlikviduje, následne na zvýraznenie svojej hrozby päšťou svojej pravej ruky urobil pohyb smerom na poškodeného s pokusom ho udrieť, pričom ho neudrel, v dôsledku čoho S. P. sa obáva o svoj život a zdravie,

v bode 3/

v presne nezisteného dňa roku 2008 vo I. S., okres Dunajská Streda z dôvodu, že zaplatil za S. P. dlh vo výške 6.642,96 eur (170.000,- Sk), ktorý menovanému vznikol pri prehre na výherných hracích automatoch, napísal dohodu s obsahom, že S. P. si od neho prevzal sumu vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk) s tým, že mu bude splácať sumy mesačne 995,81 eur (30.000,- Sk) a túto zmluvu následne obaja podpísali a overili u notára s tým, že S. P. to podpísal v dobrej viere a vedomí, že úroky sú také vysoké, a potom ako poškodený nevedel splácať sumu mesačne po 995,81 eur (30.000,- Sk) tak mu povedal, že kúpi na neho osobné motorové vozidlo a následne ho dňa 12.8.2008 zobral do Bratislavy, kde S. P. v strachu o svoje zdravie, lebo sa ho bál, podpísal úverovú zmluvu č. SUA08/000175, ktorej predmetom bolo zakúpenie osobného motorového vozidla zn. Jeep Grand Cherokee Diesel 3.1 TD Limited v hodnote vo výške 13.244,37 eur (399.000,- Sk), ktoré si potom v autobazáre v Bratislave prevzal a ponechal si spolu so všetkými dokladmi do uvedené vozidla a následne ho užíval, počom dňa 14.8.2008 vo I. S. podpísal s S. P. dohodu overenú notárom s tým, že z dlžnej sumy vo výške 16.569,96 eur (500.000,- Sk) sa po odrátaní ceny vozidla vo výške 13.244,36 eur (13.244,36 eur) 400.000,- Sk, mu zostane dlh vo výške 3.319,39 eur (100.000,- Sk a po splatení úveru, ktorý bude poškodený splácať spoločnosti Home Credit za predmetné vozidlo, prejde vozidlo do vlastníctva Y. N. a do tej doby ho môže používať, čo S. P. podpísal v dôsledku toho, že sa ho bál.

Okresný súd za to obžalovaného odsúdil podľa § 189 odsek 1 Trestného zákona za použitia § 41 odsek 1 Trestného zákona k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, ktorého výkonu mu podľa § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona podmienienečne odložil a podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu 2 (dva) roky.

Ihneď po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní zahlásil voči nemu odvolanie prokurátor, ktoré odvolanie neskôr osobitným písomným podaním zobral späť, čo vzal samosudca uznesením z 8. novembra 2019, č. k. 1T/5/2015 - 421, na vedomie.

Obžalovaný nebol prítomný na hlavnom pojednávaní, rozsudok mu bol doručený do vlastných rúk 8. februára 2020. Obhajkyňa obžalovaného JUDr. Helena Buzgóová (ďalej len obhajkyňa) bola prítomná na hlavnom pojednávaní, no k opravnému prostriedku sa nevyjadřila.

Dňa 10. októbra 2019 bolo okresnému súdu doručené odvolanie obžalovaného, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne.

V odvolaní uviedol, že od začatia trestného stíhania sa urputne bráni uznaniu viny, lebo skutky kladné mu za vinu nespáchal. Je toho názoru, že podrobnými výsluchmi poškodeného a svedkov do dnešného dňa nebola preukázaná skutočnosť, že by naplnil skutkovú podstatu zločinu vydierania a prečinu úžery. Viackrát zdôraznil pri svojich výsluchoch, že nepatril a nepatrí k vysoko závadným osobám, ako ho označoval otec poškodeného. Uviedol, že jeho rodičia nikdy neboli trestaní a celý život na jednom pracovisku poctivo pracovali, on sám od ukončenia školy vždy riadne pracoval, má rodinu a deti a práve preto, že uveril príslubom poškodeného bola nútená jeho rodina znášať veľkú finančnú stratu.

V odvolaní ďalej uviedol, že sa doteraz nikto nezaoberal tým, že poškodený S. P. (ďalej len poškodený) aj v roku 2008, aj pred rokom 2008, aj odvtedy až doteraz pravidelne hrá na automatoch. V auguste 2008, keď sa poškodený zdržiaval vo I. S., navštívil okrem iných pohostinstiev aj pohostinstvo obžalovaného, kde hral na automatoch, prehral a požiadal obžalovaného o pôžičku 330.000 Sk z dôvodu, že má záujem zo sumy 330.000 Sk nahrať prehratú sumu 170.000 Sk a ešte aj vyhrať a tak vrátiť požičané peniaze. Obžalovaný poprel, že by nútil poškodeného podpísať doklad o neexistujúcej sume. Obžalovaný sa o pôžičke najprv poradil s rodinou a keď poškodený prehlásil, že je schopný od septembra 2008 pôžičku splácať mesačne po 30.000 Sk, tak mu požičal. Poškodený osobne dal vyhotoviť dohodu o pôžičke, ktorá bola podpísaná 6. augusta 2008 na matrike. Bol to poškodený, ktorý opätovne požiadal o ďalšiu dohodu 14. augusta 2008 tak, že nebude splácať mesačne 30.000 Sk, ale obžalovanému zakúpi auto na leasing a s leasingovou spoločnosťou sa dohodne na nižších splátkach. Tieto alternatívy navrhol sám poškodený, aj dohody dal vyhotoviť poškodený. Keby bol čo i len náznak nútenia, tak by dohody nebol podpísal. To poškodený požiadal obžalovaného, aby ho odprevadil do Bratislavy do autobazáru Darex, to poškodený vyberal vozidlá, obžalovaný bol pri uzatváraní leasingovej a poistnej zmluvy prítomný nie z dôvodu, aby nútil poškodeného zmluvu uzatvárať, ale z dôvodu tlmočenia, lebo poškodený neovláda dostatočne slovenský jazyk.

Obžalovaný v odvolaní ďalej uviedol, že poškodeného nikdy k ničomu nenútil a nemal prečo sa mu vyhrázať. Poškodený sám dobrovoľne navrhol dohody o pôžičkách, sám ich dal vyhotoviť, sám ich podpisoval, nebol dôvod ho k niečomu nútiť. Keď poškodený nemohol svojmu otcovi dať veľkú sumu peňazí ako inokedy pri návštevách doma, tak sa priznal, že koľko prehral peňazí, ukázal dohody o pôžičkách, tak potom otec poškodeného urobil trestné oznámenie a po celom meste vyhlasoval, že poškodený bol k dohodám prinútený. Poškodený pri výsluchu na pojednávaní opakovane na otázky prokurátora a obhajcu odpovedať nevedel, iba opakoval, že dohody podpísal pod nátlakom.

Obžalovaný sa nestotožňuje s tvrdením, že ho poškodený usvedčuje, lebo poškodený koná zjavne účelovo so záujmom vyhnúť sa vráteniu peňazí a bojí sa nie jeho, ale vlastného otca. Otec poškodeného jednoznačne potvrdil, že to bol on kto inicioval trestné oznámenie, lebo nechcel veriť, že jeho syn prehral takéto množstvo peňazí. Obžalovaný poukázal na skutočnosť, že v septembri 2008, keď už mal byť poškodený údajne v cudzine, prehral v Dolnom Štále na automatoch 10.000 Sk, preto tam ako záloh poškodený ponechal svoje motorové vozidlo BMW, kým obžalovaný túto pôžičku za neho nevyplatil, potom poškodenému vozidlo nevrátili.

Obžalovaný ďalej v odvolaní namietal, že súd za dôkaz považoval výpovede čašníkov, ktorým vraj mal poškodený povedať, že sa mu obžalovaný vyhrážal. Čašníci ich videli len sedieť spolu pri stole, normálne sa rozprávali, čašníci nepočuli z ich rozhovoru ani len útržky a poškodený im účelovo povedal o vyhrážkach, lebo zrejme s otcom už pripravovali na neho trestné oznámenie. Poškodený mohol kedykoľvek na polícii oznámiť, že napr. od neho obžalovaný žiada inú ako prehratú sumu 170.000 Sk, nemusel ho vodiť na matriku, k notárke za cieľom podpisu dohody o pôžičkách, vodiť ho do autobazáru. Po udalosti v Dolnom Štáli sa poškodený a jeho otec rozhodli, že nič nevrátia, že ho za každú cenu dostanú do väzenia, aby svoje peniaze nežiadal späť. Keď obžalovaný videl, čo otec poškodeného vykonštruoval, tak podal 17. augusta 2010 na Okresnom súde v Dunajskej Strede žalobu o zaplatenie 16.596, 96 Eur, poškodený sa civilného konania ani raz nezúčastnil s tým, že pracuje v cudzine, nemá čas a bránil sa tým, že dlhuje iba 170.000 Sk, ktorú sumu mu od septembra 2008 nevrátil. V civilnom konaní prostredníctvom právneho zástupcu tvrdil, že mu nič nedlhuje a čaká na ukončenie tohto trestného konania. Z toho podľa obžalovaného jednoznačne vyplýva, že tieto vykonštruované tvrdenia sledujú jediný cieľ, vyvinieť sa z povinnosti vrátiť požičané peniaze. Poškodený nebol a nie je pozbavený svojprávosti, aby sa tváril, že nevie čo podpisoval, aby nevedel v trestnom konaní odpovedať na každú druhú otázku, ktorá mu bola položená, hoci pri svojich návštevách na Slovensku doteraz obchádza nočné podniky a hrá hazardné hry. Poškodený nespočetne krát zmenil svoju výpoveď a okrem jeho pochybných výpovedí nebol voči obžalovanému produkovaný žiadny iný dôkaz, preto nesúhlasí s uznaním viny a v konečnom návrhu žiadal, aby ho krajský súd spod obžaloby oslobodil.

Prokurátor sa k odvolaniu obžalovaného nevyjadril.

Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) riadne predložený na rozhodnutie 20. marca 2020.

Za účelom prejednania odvolania obžalovaného nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 24. novembra 2020. Na verejné zasadnutie sa dostavil prokurátor krajskej prokuratúry, obhajkyňa obžalovaného a splnomocnený zástupca poškodeného - advokát JUDr. Z. U.. Dokazovanie krajský súd na verejnom zasadnutí nedopíňal, keďže žiadne návrhy v tomto smere neboli.

Pokiaľ ide o konečné návrhy, prokurátor uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný pokiaľ ide o výrok o vine, no pokiaľ ide o výrok o treste, tento za zákonný nepovažuje. Nakoľko ale odvolanie prokurátora bolo vzaté späť, bližšie sa k tomu vyjadrovať nebude. K odvolacím námietkam obžalovaného uviedol, že ich považuje za nedôvodné, preto navrhuje jeho odvolanie zamietnuť podľa § 319 Trestného poriadku. Splnomocnený zástupca poškodeného zhodne žiadal odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné. Obhajkyňa obžalovaného sa pridržala písomného odvolania s tým, že žiadala obžalovaného spod obžaloby v celom rozsahu oslobodiť. Obžalovaný v konečnom návrhu prehlásil, že je nevinný, poškodenému neublížil, nevydieral ho, poškodený je herec, je bezcitný had. Ďalej uviedol, že sa 12 rokov musí obhajovať za niečo, čo nikdy neurobil, preto žiada, aby ho odvolací súd oslobodil spod obžaloby. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 odsek 1 Trestného poriadku, odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im

predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd považuje na úvod za potrebné uviesť, že v predmetnej veci už rozhodoval uznesením z 29. júna 2017, sp. zn. 6To/37/2017, ktorým na podklade odvolania prokurátora zrušil podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, písmeno c/ Trestného poriadku napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 odsek 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. K prvému zrušujúcemu uzneseniu krajského súdu

Krajský súd v uznesení z 29. júna 2017, sp. zn. 6To/37/2017, okresnému súdu okrem iného vytkol, že nekriticky neuveril tvrdeniam poškodeného, ktorý od začiatku trestného konania jednoznačne usvedčoval obžalovaného zo spáchania skutkov, pričom vypovedal pod hrozbou trestných následkov krivej výpovede a krivého obvinenia. Krajský súd poukázal na to, že hodnovernosť jeho výpovedí neoslabuje skutočnosť, že trestné oznámenie podal až s určitým časovým odstupom, pretože z jeho vyjadrení skutočne vyplýva, že z vyhrážok obžalovaného mal vážne obavy, čo mohlo byť aj dôvodom toho, že podanie trestného oznámenia dlhšie zvažoval. Okresnému súdu ďalej vytkol, že pri vyhodnotení svedeckých výpovedí M. G. rod. L., V. P. a M. P. okresnému súdu vytkol, že nezohľadnil skutočnosť, že všetci títo svedkovia zhodne uviedli, že poškodený im povedal o tom, že sa mu obžalovaný vyhrážal. Aj keď neboli bezprostrednými svedkami vyhrážok, o týchto sa dozvedeli priamo od poškodeného, čím nesporne potvrdili jeho výpovede a tak nepriamo usvedčovali obžalovaného zo spáchania jednotlivých skutkov.

Okresnému súdu bolo prikázané doplniť dokazovanie v nasledovných smeroch:

- vykonať dokazovanie vo vzťahu k tzv. dlhu (mínusu) na hracích automatoch, teda faktu ako a či sa „hrávalo do mínusu“ v prevádzke Moscow vo I. S. v čase kalendárneho roka 2008 až do 12. augusta 2008, a to od vtedajších majiteľov tam umiestnených hracích automatov,
- k tomu preveriť účtovné knihy a všetky potrebné doklady,
- opätovne vypočuť D. I. a vyzvať ho na predloženie dokladov k vyššie uvedenému, rovnako k stavu meradiel automatov v bare Moscow I. S. v posudzovanom období,
- vypočuť a konfrontovať poškodeného nielen s obžalovaným, ale aj vo vzťahu k pravdivosti jeho tvrdení z prípravného konania (č. I. 57 spisu zo dňa 17. septembra 2008 a z č. I. 139 spisu zo dňa 29. apríla 2009, že pri podpisovaní zmluvy na auto mu mal obžalovaný povedať „podpíš tie papiere, lebo odtiaľ neodídeme“ a tiež verifikovať tvrdenie, či to podpísal pod nátlakom,
- opätovne poškodeného vypočuť k okolnostiam podpisovania všetkých zmlúv s obžalovaným v inkriminovanom období,
- opätovne vykonať výsluch poškodeného k čestnému prehláseniu na č. I. 90 spisu, rovnako vykonať výsluch poškodeného k vyhrážkam zo strany obžalovaného v telefonických hovoroch a opätovne ho vypočuť v jednoznačných podrobnostiach na okolnosti ním uvádzané dňa 12. septembra 2008 na č. I. 84 a nasledujúce spisu
- vykonať konfrontáciu obžalovaného s poškodeným vo všetkých podstatných smeroch (nielen ale aj vyhrážanie atď.), konfrontácia obžalovaného s poškodeným musí byť zameraná na konkretizáciu všetkých troch skutkov, a to minimálne v rozsahu porovnateľnom a zrejmom so zápisnicou na č. I. 156 - 159 spisu
- opakovať výsluch otca poškodeného M. P. na všetky ťažiskové oblasti súvisiace s predmetom podanej obžaloby
- vykonať výsluch svedka Mgr. S. A., pretože doposiaľ, vzhľadom na dôkaznú situáciu, neboli splnené podmienky na čítanie jeho svedeckej výpovede na hlavnom pojednávaní
- vykonať dokazovanie výsluchmi svedkov M. L., V. P. a M. I. k čestnému prehláseniu na č. I. 88 spisu (konkrétny priebeh deja, ako sledovali prehru poškodeného na automatoch v júli 2008 vo výške 170.000,- Sk, ako sa to odohralo a tiež k vedomosti o vyhrážkach obžalovaného poškodenému).

Konanie na okresnom súde po vrátení veci

Okresný súd po vrátení veci opätovne vypočuť poškodeného a svedkov M. P., M. G., D. I., S. A., M. G. a V. P. a po takto doplnenom dokazovaní vo veci znova rozhodol.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zjavné, že vinu obžalovaného okresný súd ustálil na základe výpovedí poškodeného a svedkov, ako aj listinných dôkazov oboznámených na hlavnom pojednávaní, ktoré vyhodnotil jednotlivo a v súhrne, rešpektujúc pritom právny názor krajského súdu.

Pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky s podmienčne odloženým výkonom na skúšobnú dobu 2 (dva) roky, k tomu okresný súd uviedol, že takýto trest považoval na nápravu a prevýchovu obžalovaného za dostatočný. Pri určení jeho druhu a výmery okresný súd zohľadnil neexistenciu poľahčujúcej či priťažujúcej okolnosti, ďalej spôsob vykonania skutkov, kde obžalovaný

zneužil pravdepodobne slabú povahu poškodeného a tiež časové obdobie, ktoré uplynulo od vykonania skutkov, počas ktorého sa obžalovaný ďalšej trestnej činnosti už nedopustil.

K odvolaniu obžalovaného čo do výroku o vine

Krajský súd ako súd odvolací podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 odsek 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku, lebo odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, v zákonom stanovenej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Krajský súd následne postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o vine rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby odvolaním nevytýkané, by krajský súd prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania, pričom také chyby nezistil.

Na základe spomínaného prieskumu dospel krajský súd k záveru, že odvolanie obžalovaného, pokiaľ ide o výrok o vine, je nedôvodné.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo tomuto výroku, obžalovaný v odvolaní žiadne konkrétne pochybenia nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom nezistil také podstatné chyby konania, ktoré by mali vplyv na správnosť a úplnosť skutkových zistení.

Pokiaľ ide o napadnutý výrok o vine, krajský súd ďalej konštatuje, že okresný súd vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie, tieto dôkazy v súlade s ust. § 2 odsek

12 Trestného poriadku vyhodnotil individuálne, ako aj v ich súhrne a dospel k správnejmu záveru o vine obžalovaného. V odôvodnení napadnutého rozsudku v zmysle § 168 odsek 1 Trestného poriadku stručne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, aj keď právnú úvahu, ktorou sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov podrobnejšie nerozvil.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania je aj krajský súd toho názoru, že skutky opísané v skutkovej vete výroku o vine napadnutého rozsudku sa stali a spáchal ich obžalovaný. Z ich spáchania obžalovaného bezpečne usvedčuje poškodený, ktorý od začiatku trestného konania vypovedá o kľúčových okolnostiach zhodne. Ak sa aj jeho výpovede v niečom líšili, tak len v nepodstatných bodoch. Nejde však o doslovnú zhodu jeho výpovedí, lebo práve vtedy by ako naučené pôsobili nedôveryhodne, predovšetkým v kontexte uplynulého času. Treba zdôrazniť, že poškodený v pozícii svedka je povinný od začiatku trestného konania vypovedať pravdu a to pod hrozbou trestných následkov krivej výpovede a krivého obvinenia na rozdiel od obžalovaného, ktorý má právo brániť sa spôsobom, akým sám uzná za vhodný, vrátane klamstva.

Vierohodnosť výpovede poškodeného krajský súd hodnotil v kontexte s faktom, že ním uvádzané skutočnosti potvrdili aj svedkovia M. P., M. G. a V. P.. Tieto osoby síce neboli priamymi svedkami skutkov, ale potvrdili, že im poškodený v vyhrážkach zo strany obžalovaného povedal, čím potvrdili jeho výpovede a tak nepriamo usvedčujú obžalovaného zo spáchania jednotlivých skutkov. Skutkový dej dokresľujú aj vo veci vykonané listinné dôkazy, ktoré takisto podporujú verziu poškodeného.

Podľa názoru krajského súdu hodnovernosť výpovedí poškodeného neoslabil fakt, že trestné oznámenie podal až s určitým časovým odstupom, pretože z jeho vyjadrení vyplynulo, že z vyhrážok obžalovaného mal v tom čase vážne obavy, čo mohlo byť aj dôvodom toho, že podanie trestného oznámenia dlhšie zvažoval.

Hodnovernosť výpovedí poškodeného neoslaba ani fakt namietaný obžalovaným v odvolaní, že poškodený nielen v čase skutku, ale až doposiaľ neustále hráva automaty pri každej príležitosti, keď sa vráti z cudziny na Slovensko. Táto okolnosť sama o sebe neznamena, že taká osoba a priori klame resp. je nepravdovravná. Žiada sa doplniť, že práve hráčska vášeň spôsobila, že poškodený prehral peniaze na automatoch a následne si od obžalovaného požičal ďalšie peniaze.

K ďalšej odvolacej námietke obžalovaného, že poškodený klame, aby sa vyhol splateniu svojho dlhu, keď dodnes deň nezaplatil ani len tých 5 642,96 € (170.000 Sk), o ktorých sám tvrdí, že si ich skutočne požičal, krajský súd uvádza, že podaním trestného oznámenia sa poškodený svojho záväzku nijako nezbavil, čoho si je sám dobre vedomý. Poškodený v priebehu celého trestného konania nepopieral, že si od obžalovaného požičal práve túto čiastku, chcel však vyčkať na výsledok tohto trestného konania, čo je pochopiteľné, keďže ho obžalovaný v civilnom konaní žaluje o sumu 16 596,95 € (500.000 Sk) s príslušenstvom.

K odvolacím námietkam obžalovaného, v ktorých predostiera vlastné hodnotenie dôkazov a vyvodzuje z nich skutkové závery vo svoj prospech, krajský súd uvádza, že v trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti,

ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, lebo proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.08.2015, sp. zn. 4 Tdo/36/2015).

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu, skutky v bodoch 1/ a 2/ výroku o vine napadnutého rozsudku okresný súd nesprávne právne kvalifikoval iba ako pokračovací zločin vydierania podľa § 189 odsek 1 Trestného zákona argumentujúc, že obžalovaný formou dvoch čiastkových útokov poškodeného telefonicky ako aj osobne hrozbou fyzického násillia nútil, aby niečo konal - splatil dlh vo výške 100.000 Sk (3.319,39 €). Keďže išlo o fiktívny dlh, vzhľadom na výšku škody presahujúcu 2.660 € malo byť konanie obžalovaného kvalifikované aj podľa odseku 2 písmeno d) ust. § 189 Trestného zákona, ktorú okolnosť v dôsledku absencie odvolania prokurátora v neprospech obžalovaného už nebolo možné napraviť.

Pokiaľ ide o bod 3/ výroku o vine napadnutého rozsudku, aj tu okresný súd konanie obžalovaného nesprávne právne kvalifikoval iba ako prečin úžery podľa § 235 odsek 1 Trestného zákona argumentujúc, že obžalovaný zneužívajúc neskúsenosť poškodeného dal sebe poskytnúť plnenie (500.000 Sk), ktorého hodnota bola k hodnote vzájomného plnenia (170.000 Sk) v hrubom nepomere. Tu však opäť malo byť konanie obžalovaného kvalifikované prísnejšie aj podľa odseku 2 písmeno a) ust. § 235 Trestného zákona, lebo obžalovaný činom nepochybne spôsobil väčšiu škodu, t. j. škodu presahujúcu 2.660 €. V tomto prípade sa totiž výška škody odvíjala od hodnoty vzájomných plnení obžalovaného a poškodeného a predstavuje rozdiel medzi nimi v prospech obžalovaného (500.000 Sk - 170.000 Sk = 330.000 Sk, t. j. 10.954 €). V dôsledku absencie odvolania prokurátora v neprospech obžalovaného ani toto pochybenie nebolo už možné napraviť.

Pri určovaní závažnosti prečinu úžery podľa § 235 odsek 1 Trestného zákona sa mal okresný súd vyjadriť aj k tzv. materiálnemu korektívu, ktorý je upravený v ust. § 10 odsek 2 Trestného zákona, čo neurobil. Podľa cit. ust. nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia i pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Majúc uvedené na zreteli, predovšetkým s ohľadom na výšku spôsobenej škody, nemal krajský súd žiadne pochybnosti o tom, že konanie obžalovaného opísané v bode 3/ výroku o vine napadnutého rozsudku dosahovalo vyššiu než len nepatrnú závažnosť.

Pri oboch trestných činoch vyhodnotil krajský súd zavinenie obžalovaného vo forme priameho úmyslu podľa § 15 písmeno a) Trestného zákona, lebo obžalovaný chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť záujmy chránené týmto zákonom. Či už išlo o slobodu rozhodovania jednotlivca v najširšom slova zmysle (pri vydieraní) alebo slobodné rozhodovanie o majetku bez ovplyvnenia niektorou z okolností uvedenou v § 235 Trestného zákona (pri úžere).

Keďže bolo podané odvolanie v prospech obžalovaného proti výroku, ktorým bol uznaný za vinného a krajský súd tento výrok nezrušil, postupom podľa § 317 odsek 2 Trestného poriadku preskúmal v celom rozsahu aj zákonosť a odôvodnenosť výroku o treste, ktorý má vo výroku o vine svoj podklad.

Samotný výrok o treste nebol zo strany obžalovaného osobitným spôsobom v odvolaní namietaný resp. uloženému trestu neboli vytýkané konkrétne nesprávnosti.

Keďže okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné dokazovanie ohľadom tohto výroku, zamerl sa krajský súd pri prieskume tohto výroku na všeobecné posúdenie zákonnosti a primeranosti uloženého trestu.

Vo všeobecnej rovine je potrebné k trestu zopakovať, že je právnym následkom trestného činu, preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Vychádzajúc z ust. § 34 odsek 1 Trestného zákona

účelom samotného trestu je ochrana spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradenie iných od páchania trestných činov vyjadrujúc morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou, pričom jednotlivé hľadiská ukladania trestu vyplývajú z ust. § 34 odsek 3, odsek 4 Trestného zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútka, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy a skutočnosť, aby trest postihoval iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal okresný súd do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Správne u obžalovaného skúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a príťažujúcich okolností a dospel aj k správne záveru, že u obžalovaného nie sú dané žiadne poľahčujúce okolnosti. Rovnako správne okresný súd skonštatoval, že u obžalovaného nie sú dané ani žiadne príťažujúce okolnosti, keď predchádzajúce odsúdenia evidované v registri trestov má už všetky zahladené. Nesprávne však obžalovanému okresný súd ukladal úhrnný trest podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona, správne ho mal ukladať podľa ust. § 41 odsek 2 Trestného zákona, keďže obžalovaný spáchal vo viacčinnom súbehu dva úmyselné trestné činy, z ktorých jeden bol zločinom. V dôsledku absencie odvolania prokurátora v neprospech obžalovaného ani toto pochybenie nebolo už možné napraviť. Pri ukladaní trestu obžalovanému tak bolo treba vychádzať z toho, že najprísnejšie trestný je pokračovací zločin vydierania podľa § 189 odsek 1 Trestného zákona s trestnou sadzbou trestu odňatia slobody v rozpätí od 2 (dvoch) rokov do 6 (šiestich) rokov.

Pokiaľ ide o samotný druh trestu, krajský súd konštatuje, že okresný súd správne vyhodnotil tak osobu obžalovaného, ako aj iné skutočnosti predpokladané ust. § 34 Trestného zákona a dospel k správne záveru o potrebe uloženia podmieneného trestu odňatia slobody. Uloženie iného druhu trestu ani podľa názoru krajského súdu neprichádzalo do úvahy. Súčasne ale krajský súd dospel k záveru, že okresný súd nesprávne vyhodnotil dĺžku trestného konania z hľadiska jej vplyvu na konečnú výmeru trestu.

Dĺžka konania, ktorá s prihliadnutím na obtiažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu výrazne a neprimerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach je takou okolnosťou prípadu, ktorá môže odôvodniť pri ukladaní trestu použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 odsek 1 Trestného zákona a uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. marca 2010, sp. zn. 5To 14/2009 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR číslo 1/2011 pod por. č. 10).

Obžalovanému bolo v tejto trestnej veci vznesené obvinenie pre stíhané skutky už 17. resp. 18. septembra 2008, no obžaloba bola na neho podaná až 15. januára 2015. Ku dňu konania verejného zasadnutia na odvolacom súde (24. novembra 2020) trestné konanie trvalo už viac ako 12 rokov, ktorú dobu možno jednoznačne považovať za neprimeranú oproti porovnateľným prípadom. Treba zdôrazniť, že predmetná trestná vec nie je skutkovo či právne zložitá a z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že to nebol postoj obžalovaného k trestnému stíhaniu, ale procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktorý výrazne prispel k takejto dĺžke konania. Trestné konanie trvajúce viac ako dvanásť rokov nesporne ovplyvnilo kvalitu osobného, pracovného ale aj rodinného života obžalovaného. Za daného stavu veci, aplikujúc právne závery vyplývajúce z cit. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky krajský súd konštatuje, že okresný súd porušil Trestný zákon, keď obžalovanému neuložil trest aj za použitia ust. § 39 odsek 1, odsek 3 písmeno e) Trestného zákona, v dôsledku čoho mu v konečnom dôsledku uložil neprimerane prísny trest.

Krajský súd preto postupom podľa § 321 odsek 1 písmeno d), písmeno e), odsek 3 Trestného poriadku zrušil v napadnutom rozsudku výrok o treste a spôsobe jeho výkonu a na základe § 322 odsek 3 Trestného poriadku vo veci sám rozhodol tak, že podľa § 189 odsek 1 Trestného zákona obžalovanému za spáchané trestné činy uložil podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu 2 (dvoch) rokov za použitia mimoriadneho zmierňujúceho ustanovenia § 39 odsek 1, odsek 3 písmeno e) Trestného zákona, lebo použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom by bolo v tomto prípade pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Konkrétne obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok a súc toho názoru, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, tak mu ho podmiennečne odložil na skúšobnú dobu, ktorú určil na samej dolnej hranici 1 (jedného) roka.

Takto uložený trest považoval krajský súd za primeraný a spravodlivý, najmä vo vzťahu k osobe obžalovaného, na ktorého sa aktuálne hľadí, akoby nebol odsúdený a ktorý od roku 2013 vedie riadny život, ale aj okolnostiam trestnej činnosti a následku, ktorý bol trestnými činmi spôsobený. Takýto trest v

sebe súčasne obsahuje prvky individuálnej, ako aj generálnej prevencie, vrátane morálneho odsúdenia konania obžalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.